

متن پرسش

سلام خدمت استاد عزیز: «هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ فَسَوَّاهُنَّ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ ۗ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ» [سوره البقرة : ۲۹] طبق این آیه اگر زمین رو همین زمینی که روش زندگی می کنیم در نظر بگیریم و هفت آسمان رو آسمان های معنوی و مراتب وجودی و قدسی؛ احساس می کنم این نظریه که تقریبا تحت عنوان عقل اول و... مطرح میشه و خلقت رو دارای مراتبی میدونه که عالم ملکوت و ملائکه مجرد قبل از عالم ماده و طبیعت هست و علت اون، دارای اشکال باشه. چون در این آیه صراحتا بیان میکنه که اول خداوند همین مادیات رو خلق کرده و سپس آسمان های معنوی و مراتب قدسی عالم رو. یعنی به عبارتی اون مراتب قدسی و عوالم وجودی ملکوتی علت های عالم ماده و طبیعت نیستند. ممنون میشم نظرتون رو در این باره بیان بفرمایید.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: با توجه به این که در روایت از رسول خدا «صلوات الله علیه وآله» داریم که می فرمایند: «اول ما خلق الله العقل» می توان این طور فکر کرد که آیهی مذکور می فرماید پس از آن که آخرین مرحلهی نظام خلقت یعنی زمین را حضرت پروردگار را خلق نمودند جهت تدبیر عالم به آسمان ها پرداختند زیرا «استوی إلى السماء» غیر از خلقت آسمان است. شبیه آن که پس از خلقت انسان و نفخه ی روح، تازه تدبیر و هدایت آن را انجام می دهد. موفق باشید